

Дело C-716/23**Резюме на преюдициално запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

27 ноември 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Vilniaus apygardos teismas (Литва)

Дата на акта за преюдициално запитване:

31 октомври 2023 г.

Въззивник и ищец в първоинстанционното производство:

„Skycop.com“ UAB

Въззиваем и ответник в първоинстанционното производство:

Ryanair DAC

Предмет на главното производство

Правото на обезщетение на пътници, които са отказали да вземат полет, закъснял с най-малко пет часа, и вследствие на това не са достигнали крайния пункт на пристигане

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на член 6, параграф 1, подточка iii) във връзка с член 8, параграф 1, буква а) и член 7 от Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (наричан по-нататък „Регламент № 261/2004“)

Член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз

Преюдициални въпроси

1. Трябва ли член 6, параграф 1, подточка iii) във връзка с член 8, параграф 1, буква а) от Регламент № 261/2004 относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 да се тълкува в смисъл, че пътниците, които са отказали да вземат полет, закъснял с най-малко пет часа, и за които този полет вече няма никакъв смисъл, имат право на обезщетението, предвидено в член 7 от този регламент?

2. Ако отговорът на първия въпрос е утвърдителен, какви условия трябва да бъдат изпълнени, за да има такъв пътник право на обезщетение по член 7 от Регламент № 261/2004, или той има право на обезщетение независимо от причината, поради която е отказал да вземе полет, закъснял с най-малко пет часа?

Цитирани разпоредби на правото на Съюза и съдебна практика

съображения 1 и 2 и членове 1, 2 и 5—9 от Регламент № 261/2004

точки 4.2. и 4.4.6. от Известие на Комисията — Тълкувателни насоки за Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети и за Регламент (ЕО) № 2027/97 относно отговорността на въздушните превозвачи в случай на произшествия, изменен с Регламент (ЕО) № 889/2002 на Европейския парламент и на Съвета

решение от 26 февруари 2013 г., Folkerts (C-11/11, EU:C:2013:106), решение от 4 септември 2014 г., Germanwings (C-452/13, EU:C:2014:2141), решение от 19 ноември 2009 г., Sturgeon и др. (съединени дела C-402/07 и C-432/07, EU:C:2009:716), решение от 23 октомври 2012 г., Nelson и др. (съединени дела C-581/10 и C-629/10, EU:C:2012:657)

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Пътниците A.K., A.Š., A.V., G.S., L.K., M.V., P.K., P.Š., G.Š., A.Š., T.Š., R.R., Ž.M., A.B., P.N. и U.M. са закупили билети за полет Вилнюс — Милано (Бергамо) на 30 март 2022 г., изпълняван от въздушния превозвач Ryanair DAC; разстоянието на този полет (VNO-BGY) е 1532,76 км.
- 2 Часът на излитане по разписание от Вилнюс е 19:50 ч., а часът за пристигане по разписание в Милано (Бергамо) е 21:25 ч. Полетът е закъснял. В действителност полетът е излетял на следващия ден в 2:53 ч. (т.е. 7 часа и 3 минути по-късно от предвиденото по разписание) и е достигнал крайния

пункт на пристигане в 4:40 ч. (т.е. 7 часа и 15 минути по-късно от предвиденото по разписание). Въздушният превозвач не се позовава на извънредни обстоятелства.

- 3 Някои от пътниците, изброени в параграф 1 по-горе (8 души), вземат закъснелия полет и достигат крайния пункт на пристигане. Останалите (8 души) не са достигнали до крайния пункт: някои от последните пътници, след като са чакали дълго време и са били уведомени, че полетът им е закъснял и че не е ясно дали ще се осъществи, не са се явили на изхода за качване, а други, след като са чакали няколко часа, са решили да не вземат полета и са отменили регистрацията си.
- 4 „Skycor.com“ UAB сключва договори за прехвърляне на права с всички пътници, изброени в параграф 1 по-горе, чийто полет е закъснял, с които те му прехвърлят правото си да искат обезщетение съгласно Регламент № 261/2004.
- 5 В хода на производството пред първоинстанционния съд „Skycor.com“ UAB и Ryanair DAC постигат спогодба за доброволно уреждане на спора, що се отнася до обезщетението за осемте пътници, които са достигнали крайния пункт на пристигане.
- 6 Първоинстанционният съд отхвърля предявения от „Skycor.com“ UAB иск в частта относно обезщетението на осемте пътници, които не са достигнали крайния пункт на пристигане. Мотивите на първоинстанционния съд са, че Регламент № 261/2004 не предвижда изрично, че пътниците, чиито полети са закъснели, подобно на пътниците, чиито полети са били отменени, имат право на обезщетението, предвидено в член 7 от този регламент. Първоинстанционният съд отбелязва, че макар правото на пътниците на обезщетение в случай на закъснение на полет да е признато в практиката на Съда, по-специално в решение от 19 ноември 2009 г., Sturgeon и др., това обезщетение се изплаща, при условие че пътниците са достигнали крайния пункт на пристигане три или повече часа по-късно от предвиденото по разписание. Според първоинстанционния съд пътниците, които, след като са били уведомени за закъснение от пет или повече часа, са решили да упражнят правото си да откажат да вземат полета и да поискат възстановяване на стойността на билета, не са в сравнимо положение с пътниците, които са прекарвали значителен период от време в очакване на полета и които, след като са взели полета, са достигнали крайния пункт на пристигане.
- 7 „Skycor.com“ UAB обжалва решението на първоинстанционния съд, като иска обжалваното решение да бъде отменено и да бъде постановено ново решение, с което искът да бъде уважен; освен това иска да бъде отправено преюдициално запитване до Съда.

Основните доводи на страните в главното производство

- 8 „Skyscop.com“ UAB твърди, че пътниците, чиито полети са закъснели с повече от пет часа и за които полетите вече нямат никакъв смисъл, са в сравнимо положение с пътниците, чиито полети са отменени, и следователно трябва да бъдат обезщетени за изразходваното време, въпреки че не са достигнали крайния пункт на пристигане (решили са да не пътуват с полета дотам).
- 9 Ryanair DAC твърди, че пътниците, които са се отказали от пътуването си след закъснение на полет и не са достигнали крайния пункт на пристигане, нямат право на обезщетение, тъй като такова право не е изрично предвидено нито в Регламент № 261/2004, нито в практиката на Съда.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 10 Необходимостта запитващата юрисдикция да се обърне към Съда се основава на обстоятелството, че отговорът на преюдициалните въпроси ще позволи да се установи дали в съответствие с разпоредбите на Регламент № 261/2004 съответните пътници, т.е. пътниците, чийто полет е закъснял с най-малко пет часа (член 6, параграф 1, подточка iii) и които в крайна сметка са отказали да вземат този полет (не са стигнали до крайния пункт на пристигане), имат право не само да им бъде възстановена стойността на билета (член 8, параграф 1, буква а), но и да получат обезщетението, предвидено в член 7 от този регламент, също както пътниците, които в крайна сметка са взели полета и са достигнали до крайния пункт на пристигане.
- 11 Запитващата юрисдикция отбелязва, че разглежданата в главното производство хипотеза не е изрично уредена в Регламент № 261/2004, нито пък в практиката на Съда е дадено разяснение по този въпрос (позоваване на решение Sturgeon и др. (C-402/07 и C-432/07), т. 31, 60 и 61, решение Nelson и др. (C-581/10 и C-629/10), т. 34 и 40, решение Folkerts (C-11/11), т. 30, 32, 33, 36, 37 и 47, и решение Germanwings (C-452/13).
- 12 Запитващата юрисдикция отбелязва, че макар случаят, разглеждан по делата, по които Съдът е постановил решения Sturgeon и др. (C-402/07 и C-432/07) и Nelson и др. (C-581/10 и C-629/10), също да се отнася до закъснение на излитането с повече от пет часа, пътниците все пак са взели полета и са достигнали крайния пункт на пристигане. С оглед на това обстоятелство и на факта, че пътниците са достигнали крайния пункт на пристигане три или повече часа по-късно от предвиденото по разписание, се стига до заключението, че тези пътници имат право на обезщетение по член 7 от Регламент № 261/2004, също както пътниците, чийто полет е бил отменен (член 5, параграф 1, буква в), подточка iii) от този регламент). В решения Folkerts (C-11/11) и Germanwings (C-452/13) обезщетението също е свързано

с факта, че пътниците са достигнали крайния пункт на пристигане три или повече часа по-късно от предвиденото по разписание.

- 13 Случаят в главното производство е различен и се поставя въпросът дали пътниците имат право на обезщетение по член 7 от Регламент № 261/2004 включително когато закъснелият им полет отговаря на праговете, посочени в член 6 от Регламент № 261/2004 (в настоящия случай закъснението при излитане е повече от пет часа), но пътниците са се отказали от пътуването си и изобщо не са достигнали крайния пункт на пристигане.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ